

Valtuutettu Anssi Jumppasen ynnä muiden valtuustoaloite Liikkuva koulu -toiminnan, liikkumisolosuhteiden ja liikunnallisen elämäntavan edistämisestä Joensuussa

KV 26.05.2025 § 60

Valtuutettu Anssi Jumppanen jätti 26.5.2025 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen Liikkuva koulu -toiminnan, liikkumisolosuhteiden ja liikunnallisen elämäntavan edistämisestä Joensuussa.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Eero Bogdanoff, Outi Mara, Marjatta Rätty, Jussi Wihonen, Jari Korhonen, Teemu Arponen, Merja Mäkisalo-Ropponen, Anu Vehviläinen ja Timo Elo.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAKOLK 16.12.2025 § 87
984/00.02.00.03/2025

Kaupunginhallitus päätti 2.6.2025 § 208 lähettää asian hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa taustoitetaan ja perustellaan aloitetta mm. perusopetuslain muutoksella suhteessa älylaitteiden käyttämiseen koulunpäivän aikana ja älylaitteilta vapautuvan ajan suuntamiseen aktiiviseen välituntitoimintaan. Niin ikään aloitteessa vedotaan 1.8.2026 voimaan astuvaan perusopetuslain muutokseen edistää liikkuvaa elämäntapaa.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuun kaupunki laatii ja toteuttaa päivitetyn Liikkuva koulu- toimintasuunnitelman. Lisäksi kaupungin tulisi kartoittaa koulujen liikkumisolosuhteet ja kartoituksen perusteella ryhtyy toimeen kehittääkseen olosuhteita. Joensuun kaupungin tulisi kehittää yhteistyötä mm. urheiluseurojen, nuorisotoimen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa matalakynnyksen liikuntamahdollisuuksista. Aloitteessa esitetään myös henkilöstön koulutukseen panostamiseen liikunnalliseen elämäntapaan liittyen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Joensuun kaupunki panostaa koulupäivän aikaiseen liikuntaan ja liikkumiseen jo nyt. Joensuussa on tarjolla liikuntaan erikoistuneita luokkia. Lyseon peruskoulun liikuntaluokka on toteutunut vuosittain. Pataluodon koulussa on ollut tarjolla liikuntaluokka, mutta viime vuosina hakijoita ei ole ollut riittävästi, jotta luokka olisi toteutunut. Lisäksi Joensuussa pilotoidaan lukuvuonna 2025–2026 harrasteaukko-mallia Pielisjoen koululla. Harrasteaukko mahdollistaa urheilua harrastaville oppilaille aamuharjoittelun yhtenä päivänä viikossa. Harjoitukset toteuttavat urheiluseurat ja Joensuun urheiluakatemia. Harrasteaukko laajennetaan lukuvuoden 2026–2027 alusta koskemaan kaikkia kantakaupungin yläkouluja.

Harrastamisen Suomen mallissa jokaiselle koululle tarjotaan liikunnallisia harrastuksia. Kerhot ovat maksuttomia ja matalan kynnyksen liikuntakerhoja. Koulujen lisäksi myös urheiluseurat ja yritykset tarjoavat maksuttomia liikuntamahdollisuuksia lapsille ja nuorille Harrastamisen Suomen mallin kautta.

Joensuun kaupungilla on meneillään hanke, jossa Harrastamisen Suomen mallista pyritään ohjaamaan osallistujia liikunta- ja urheiluharrastuksen pariin seuraan tai muuhun aktiiviseen ja säännölliseen liikunnan ja urheilun harrastamiseen.

Käynnissä olevan Liikkuva koulu- ja MOVE!-hankkeen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten ohjautumista liikunnan pariin ja auttaa heitä omaksumaan liikunnallinen elämäntapa. Hankkeessa kehitetään ja vahvistetaan edelleen Liikkuva koulu-, MOVE!- ja KouluPT-toimintaa peruskouluissa sekä luodaan liikuntaresepti vähän liikkuvien oppilaiden tarpeisiin. Vähän liikkuvia oppilaita kannustetaan ja ohjataan osallistumaan Harrastamisen Suomen mallin kerhoihin. Lisäksi hankkeessa edistetään toimintamalleja koulupäivän aikaisen liikkumisen lisäämiseksi.

Kokonaisuuden tavoitteena on tukea oppilaita löytämään liikunnallisuus matalan kynnyksen toiminnasta, ohjata heitä säännölliseen seuraharrastukseen ja mahdollistaa aktiivisesti harrastavien harjoittelun lisääminen jo peruskoulun aikana.

Meneillään olevat hankkeet ovat osa hallituksen Suomi liikkeelle -ohjelmaa, joka jatkuu nykyisen hallitusohjelman ajan. Hankerahoitusta on edelleen odotettavissa, ja Joensuun kaupunki seuraa aktiivisesti hankerahoituksia ja toteuttaa Suomi liikkeelle -ohjelmaa niiden tukemana.

Osana Liikkuva koulu- ja MOVE!-hanketta liikkuvakoulu toimintamallia päivitetään ja jalkautetaan kouluille.

Yhteistyössä Tilakeskuksen ja liikuntapalveluiden kanssa arvioidaan jo olemassa olevien koulujen yhteydessä olevien liikuntapaikkojen parantamisen tarvetta. Uudisrakennuskohteissa huomioidaan aina koulupäivän aikainen liikunta ja liikkuminen sekä lähiliikuntamahdollisuudet.

Osana perusopetuslain uudistusta on lakiin tulossa lisäys liikunnallisen elämäntavan edistämisestä. Perusopetuslain ja sen seurauksena opetussuunnitelman sisällöt eivät ole vielä tiedossa. On oletettavaa, että opetussuunnitelman perusteisiin tulee muutoksia kevään 2026 aikana. Perusteiden muutoksen jälkeen paikallinen opetussuunnitelma päivitetään vastaamaan uusia vaatimuksia. Samalla päivitetään Joensuun toimintamallit vastaamaan lainsäädännön ja opetussuunnitelman vaatimuksia.

Henkilöstön kouluttaminen kuuluu osaksi opetussuunnitelman päivittämistä. Lisäksi Liikkuva koulu- ja MOVE!-hankkeessa henkilöstöä koulutetaan aktiivisesti.

Valmistelija: koulutus- ja nuorisajohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi edellä olevan vastauksen valtuutettu Anssi Jumppasen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen Liikkuva koulu -toiminnan, liikkumisolosuhteiden ja liikunnallisen elämäntavan edistämisestä Joensuussa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.